

KYRKBÄNKEN

Tidning för Tensta, Lena och Ärentuna församlingar

NR 1 2012

3:E SÖNDE TRETTONDEDAGEN – 5:E SÖND I FASTAN

JANUARI– MARS

Pastoratets kyrkveckor sid 3
Att bli månadsgivare sid 9
Klimatmötet i Durban sid 10
Mäster Busse och hans klockor sid 13

Fastetiden en möjlighet

"Nu är det jul igen, nu är det jul igen
och julen varar väl till påska.
Men det var inte sant, men det var inte sant
för där emellan kommer fasta!"

Dessa strofer är hämtade ur en av våra mest älskade julsånger. Ja, julen är nu över och det dröjer inte lång tid förrän vi är inne i fastetiden.

Fastetiden har lite förlorat sin betydelse i många människors liv. I många kristna kyrkor är fastetiden något man verkligen tar på största allvar. Förutom en fastetid innan jul (advent), så har man också fastetiden innan påsk, samt i samband med en rad helgondagar.

Fastetid är verkligen något som kan utmana oss! Det är tiden då vi får leva i enkelhet inför den stora festen, påsken. I de länder som praktiserar fastan, äter man vegetariskt under denna tid. Den inleds med karneval "carne val" – som betyder ungefär farväl kött! Efter denna festlighet går man in i en annan tid.

Fastetiden kan vara att utesluta något i tillvaron, som man tycker dominerar, tar tid eller splittrar ens liv. Att få lite tid över i vardagen till att tänka igenom sitt eget liv, är en bristvara för många av oss. Fastetiden ställer en rad frågor till oss: Vart är du på väg? Vad vill du med ditt liv? Vad betyder det att vandra i Jesu fotspår? Vad har Gud kallat just Dig till?

Att låta bli onödig konsumtion, att stänga TV:n, logga ut sig från Facebook eller annat som tar vår uppmärksamhet, kan leda till ett uppvaknande. Vi får mer tid över, och kanske ork, att fundera över de verkligt angelägna frågorna, som är avgörande för hur vi ser på våra liv. Fastetiden kan bli en befrielse från krav och förväntningar. Blicken vänds inåt mot centrum i våra liv.

Tänk om vi kunde betrakta fastetiden som en möjlighet att komma tillrätta med sånt som vi inte är tillfreds med. Det kan bli en träningstid i att se Jesu handlande med oss. Det mest självklara och enkla, är ibland det svåraste att ta till sig.

Tomas Boström skriver i en av våra nya psalmer:

Jag tränar mig, Jesus, att säga ditt namn.
Jag säger det tyst, som i smyg.
Jag söker dig här och jag söker din famn.
I närheten blir jag som blyg.

Jag tränar mig, Jesus, att möta din blick,
Att se dig som den som du är,
Att se dina steg och de vägar du gick,
Att se dig som mänska och här.

Christina Engqvist, kyrkoherde

Nyckel till gudstjänsten

Varför sjunger vi Herre, förbarma dig?

När vi firar gudstjänst, finns rötterna många hundra år bakåt i tiden. Den unga kyrkans gudstjänst är något som förenar alla kristna. Deras gudstjänst bygger broar till oss och förenar kristna kyrkor över hela jorden.

Herre förbarma dig, sjunger vi i början av gudstjänsten. Kyrie eleison, sjöng den unga kyrkan på sitt språk, det grekiska. Det var en ingångssång, där vi både anropar Gud om hans nåd och tackar honom,

för att han är en som bryr sig om oss.

En bön om förbarmade över världen och oss och en förtröstansfull bön till Gud som älskar oss – det är vad sången Herre, förbarma dig handlar om. Den ger oss nyckeln till gudstjänsten. Det är den Gud som har visats oss sitt ansikte i Jesus Kristus, som vi nu skall möta i gudstjänsten, i bönerna, psalmerna, i Ordet som når oss, i tystnaden och i den heliga nattvardens jublande gemenskap

Rolf Larsson

VAD BETYDER DET?

En artikelserie om gudstjänstens olika moment.
.....

KYRIE.....

GLORIA

CREDO

SANCTUS

AGNUS DEI

”jordens salt och världens ljus” (Matt 5:13–14)

- Varför ska man betala medlemsavgift till Svenska kyrkan?
- Vad betyder kyrkan för samhället och för dig och mig?
- Vad tycker jag bäst om med kyrkan?
- Vilka verksamheter känner jag till eller skulle jag önska fanns i min församling?
- Vad är kyrkans uppdrag?
- Hur känner jag mig som en del av kyrkan?
- Är kyrkan exkluderande eller inkluderande?

Alla dessa frågor och mycket mer finns möjlighet att ventileras under pastoratets kommande ”kyrkveckor”. Under fyra veckors tid bjuds vi in till stimulerande samtal och föreläsningar med de inledande rubrikorden ”Kyrkan som ...”.

Varje tisdag och torsdag kväll och även någon söndag kommer detta att pågå vecka 7–10. Programmet är under utarbetande i skrivande stund, så håll utkik efter det färdiga i början av februari. Teman som vi funderar på är:

Kyrkan som ...

- ... byggnad
- ... fylld av musik
- ... söndagens samlingspunkt
- ... samhällspåverkare och –bildare
- ... ser samhällets små och svaga
- ... entreprenör
- ... en mötesplats mellan himmelskt och jordiskt
- ... luthersk
- ... mångfald eller enfald
- ... världsvid

Pastoratets kyrkveckor

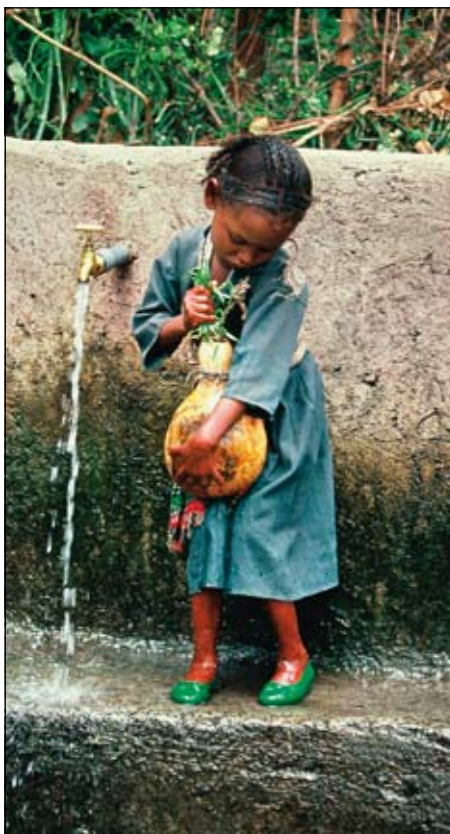
Även i alla de ordinarie grupperna och sammankomsterna kommer detta att dryftas på olika sätt under vecka 9 och 10.

Vill du påverka programmet i förväg, hör då gärna av dig till Kristina Hogneus Lockner, Pontus Adefjord eller Niclas Sand. (Adresser se sid 15).

Svenska kyrkan

TENSTA-LENA-ÄRENTUNA
FÖRSAMLINGAR

Varje minut dör fyra barn av brist på rent vatten

Ge en gåva
90 01 22-3 Pg
900-1 223 Bg
www.svenskakyrkan.se/
internationellt arbete

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

Vardagar i församlingsgården

Döpta

- 24/9 Ingrid Vänman
- 2/10 Ella Bjuhr
- 15/10 Adam Soldemo
- 15/10 Elvira Jarl
- 15/10 Néó Ryström
- 22/10 Doris Ohlén
- 22/10 Isabell Kristoffersson
- 29/10 Leon Pucnik Julin
- 29/10 Livia Nyberg
- 29/10 Melvin Gullberg
- 12/11 Ingrid Dättermark
- 12/11 Karin Ek
- 26/11 Natalie Muema
- 26/11 Robin Muema
- 27/11 Filip Storm

Vigda

- 29/10 Michael Ehn och Jenny Nyberg
- 26/11 Mikael Turesson och Sussan Muema
- 2/12 Tony Bengtsson och Marie Blomqvist

Avlidna

- 30/8 Rut Maria Levin
- 7/9 Martin Göte Roland Martinsson
- 12/9 Gösta Runar Axelsson
- 18/9 Nils Rune Thorén
- 19/9 Bo Axel Jansson
- 16/10 Märta Inez Ingeborg Johansson

Varannan torsdag

GUBBARNÄ – gentlemen, single 65+, ensamstående ynglingar, herrar, gampojkar och (krut)gubbar, samlas torsdagar i jämna veckor med start den 26 jan till lunch i Församlingsgården. Där serveras ärtsoppa och ugnspannkaka. Det är samtal, högläsning, nutidsorientering och minnen till eftermiddagskaffet.

Förstagångsdeltagare ombedes att anmäla sig i förväg till församlingsexpeditionen, tel 36 62 10. Välkommen.

Alf G Lindström

Onsdagskvällar

TAIZÉBÖN äger rum i kapellet kl 18.30 på onsdagar varje udda vecka med start 18 januari. Enkla sånger ofta på olika språk, tystnad, levande ljus präglar denna enkla bön. Efteråt finns möjlighet att stanna kvar på fika och samtal.

VECKOMÄSSA firas på kl 18.30 på onsdagar varje jämn vecka med start 25 januari. Enkelhet, gemenskap och fokus på det centrala präglar denna gudstjänst. Efteråt finns möjlighet att samtala kring kommande söndags bibeltext i ett bibelstudium öppet för alla.

25 jan: Mark 4:35–41 Jesus är vårt hopp

8 feb: Luk 8:4–15 Det levande ordet

22 feb: Matt 4:1–11 Prövningens stund

7 mars: Luk 11:14–26 Kampen mot ondskan

21 mars: Luk 1:26–38 Guds mäktiga verk

Varannan tisdag

KAFFEBÖNEGRUPPEN håller ut i bön och den har blivit något större. Men det är inte storleken som räknas, det är uthålligheten. Minst lika viktigt är att vi fått tillfälle att tacka: för skadade som blivit läkta, sjuka som blivit friska, unga som blivit bevarade på sina färder ut i världen.

Du som har ett böneämne, som du vill dela med andra: lämna en lapp på Församlingsgårdens expedition under kontorstid!

Eller ännu hellre: kom en udda tisdag kl.10 till kapellet. Man får också ha önskemål om något att sjunga tillsammans. Du kanske också har önskemål om tema för vintern/våren eller ämne för en enstaka träff?

Efter en kvart eller två i kapellet, där ett stående böneämne är årets konfirmander, går vi över till kaffebordet i rummet intill, där vi pratar om ditt och datt och/eller djupa och allvarliga ting. Umgänget utmynnar i förnyad bön, innan var och en går till sitt kl.12. Kom med 17/1 eller när du kan, innan sommaren tar vid!

Storvreta i midvintertid

Rut E, förebedjare

Varannan torsdag

KYRKTRÄFFEN kallas en samling varannan torsdag, udda veckor, i församlingsgården i Storvreta. En god lunch med kaffe serveras, därefter program av något slag.

I vår kommer t ex Elsie Johansson och pratar om sina böcker och sitt författarskap. Musik blir det flera gånger med besök av några av traktens duktiga dragspelare och nyckelharpister och av församlingens eget husband. I bandet ingår vår kamrer, som både kan spela piano och räkna och vår präst, som skulle ha kunnat bli operasångerska!

Andra medverkande under våren är Mattias Jansson, musiker och bonde från Faringe, samt kyrkorådsledamoten Anette från Östa. En bussresa gör vi i maj. Vi avslutar alla våra program med bön och psalm. Kostnad : 30 kr per gång, du betalar när du kommer. Det blir lite dyrare när vi har fest. Alla som är lediga på dagtid är välkommen!

Vi kan vara allt mellan 20 och 60 personer som kommer. Om du är osäker och vill veta mer, hör av dig till Siv Rang P (adr sid 15). Vi har hörslinga och en ny ljudanläggning, så det ska höras bra. Vill du hjälpa till att duka, så kan du också höra av dig. Välkomna.

DATUM FÖR VÅRENS KYRKTRÄFFAR:

- 19 jan Elsie Johansson.
- 2 feb Hans Eriksson, brandinspektör: Brandkunskap i hemmet.
- 16 feb Anette Stawenow-Mansnerus
- 1 mars Mattias Jansson sjunger och spelar dragspel.
- 15 mars Spelgänget med Maj, Ing-Britt, Lasse, Ulf och Gunnar.
- 29 mars Barbro Råsbrandt från Vigle berättar om Ekeby keramik och visar produkter därifrån.
- 12 april Markus Lagerquist: Från Lidköping till riksdagen, i tal och sång
- 26 april Christer Nordström, polis: Hur kan jag skydda mig mot brott.
- 10 maj Husbandet spelar vårens och sommarens sånger
- Onsd 23 maj Vårutflykt till Lövestabruk

Program kan hämtas på församlingsgården och finns uppsatt på anslagstavlor i samhället samt på vår hemsida.

Vissa fredagar

Att tillverka bibliska figurer har blivit en rörelse både i vårt land och i andra länder. Alla som vill vara med och tillverka bibliska figurer är välkomna.

Vi träffas vissa fredagar i församlingsgården kl 09.30 – ca 14.30 den 27 jan, 17 feb, 9 mars, 13 april, 11 maj och sista gången 1 juni i Alunda.

På ett bord utanför kapellet har vi varje vecka en liten utställning kring söndagens texter med våra figurer. Kom in och titta! I vår ska vi ha en utställning i församlingsgården med vernissage den 11 mars. Ta kontakt med Siv Rang P om du vill vara med.

Kyrkans väntjänst

Vi är några få personer som på olika sätt gör en uppgift i församlingen för andra människor. Det kan gälla t ex promenadstöd, att hälsa på äldre personer, duka på kyrkträffen, ha program på Medelpunkten (kommunens verksamhet på skogsgården) och en del annat.

Vill du göra något för någon och vara med i kyrkans väntjänst så är du välkommen till oss. Tag kontakt med Siv Rang P.

Svenska Kyrkans Unga

”Svenska Kyrkans Unga är en demokratisk rörelse av barn och ungdomar i Svenska kyrkan. Vi vill med Kristus i centrum och med dopet som grund verka i hela Guds skapelse och vara en gemenskap i församlingen där vi får växa i tro och ansvar.”

Åldrar: 13–18

Varje söndag kl 18–21 med start den 1 september träffas Svenska Kyrkans Unga, ”ungdomsgruppen”, i församlingsgården i Storvreta, där vi varje kväll har olika aktiviteter.

Alla är välkomna, även ungdomar från Vattholma, Tensta och Skyttorp. Det kostar ingenting att vara med, men en del av aktiviteterna är till självkostnadspris, t ex om vi åker på bio tillsammans.

Samuel Holmberg

Gudstjänster med stora och små

5 feb **Regnbågens folk** – en gudstjänst med många färger i Storvreta kapell. Barnkören sjunger, biblar till alla 5-åringar, gåva till senaste årets dopbarn, tårtfest.

12 feb **Familjedag i Ärentuna**. Gudstjänst, pulkaåkning, korvgrillning.

26 feb **Med Dinosaurietåget ut i öknen** – en gudstjänst med kameler, kaktusar och Jesus i Storvreta kapell. Barnkören sjunger och kyrkfika.

1 apr **Palmsblad + åsnor + hosianarop** = en gudstjänst på Palmsöndag i Ärentuna kyrka. Barnkören sjunger, fika och påskpyssel.

6 maj **Ett vårskrick** – en gudstjänst med nattvard om konsten att våga och växa i Storvreta kapell. Kyrkkorv och fika efteråt.

27 maj **Barbapapa rycker ut** – en gudstjänst om att hjälpa och bli hjälpt i Storvreta kapell. Barnkören sjunger och försommarfest med barngruppernas terminsavslutning.

Fairtradediplomering

Kyrka för Fairtrade är en diplomering av församlingar som engagerar sig för etisk konsumtion och fr o m den 18 mars kommer Ärentuna församling att inneha detta diplom.

Diplomet ges till församlingar som i största möjliga mån konsumerar Fairtrade-märkt kaffe, te och andra produkter samt engagerar sig i kampanjer och sprider information om Fairtrade och rättvis handel.

Barn och familj

ÄRENTUNA/STORVRETA

Öppen förskola

Måndagar och fredagar kl 9.30–12.
Församlingsgården i Storvreta.
Måndagar kl 13.30–16.
Ärentuna bygdegård

Öppen förskola med babysång

Torsdag kl 9.30–12.
Församlingsgården, Storvreta.

Miniorer

Torsdagar kl 15–16.30.
Församlingsgården, Storvreta.

VATTHOLMA

All verksamhet i Trekanten.

Öppet hus för alla åldrar

Måndagar kl 9–12
Musiklek kl 10–10.30
Torsdagar kl 9–12
Babysång kl 10–10.30

Kör, lek & skapande

Tisdagar kl.15–17 för barn 6–9 år
6 år–åk 1 sjunger kl.15.30–16
åk 2–3 sjunger kl.16–16.40

Juniorer 11–12 år

Måndagar kl 15–16.30

Miniorer 8–10 år

Onsdagar kl 15–16.30

TENSTA/SKYTTORP

Kyrkans hus i Skyttorp

Barntimmar

Torsdagar kl 9–11, 4–5 år

Minimiorer förskoleklass–1:or

Tisdagar kl 13.30–15.30

Miniorer 2:or–3:or

Torsdagar kl 13.30–15.30

Öppet hus i Skyttorp och Tensta

Tensta, Sockenstugan

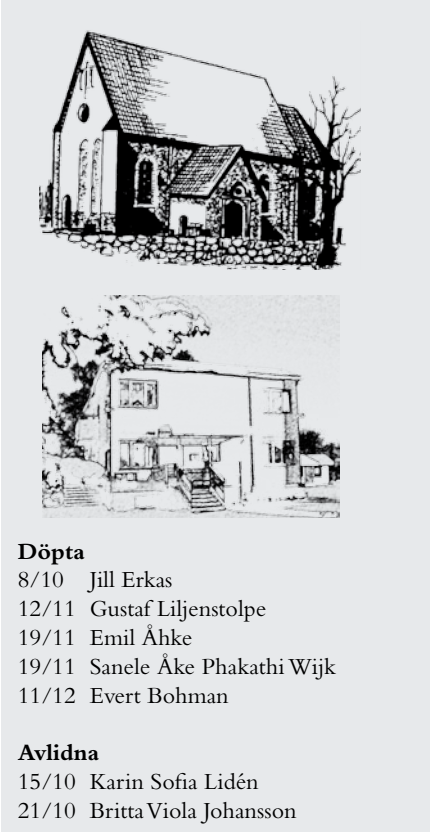
Måndagar kl 9–12

Skyttorp, Kyrkans hus

Tisdagar kl 9–12

Fredagar kl 9–12

All information om församlingarnas verksamhet finns också på pastoratets hemsida www.svenskakyrkan.se/vattholma

Döpta

8/10 Jill Erkas
12/11 Gustaf Liljenstolpe
19/11 Emil Åhke
19/11 Sanele Åke Phakathi Wijk
11/12 Evert Bohman

Avlidna

15/10 Karin Sofia Lidén
21/10 Britta Viola Johansson

Träffpunkt dagtid Tensta/Skyttorp.

Träffpunkt Dagtid träffas igen 1 februari i Kyrkans Hus i Skyttorp och därefter varannan onsdag kl. 11.00. En möjlighet till gemenskap med gamla och nya vänner.

Vi träffas och tar del av ett timslångt program och delar därefter en lättare måltid.

Varmt välkomna!

Stugmöten i Tensta

En tradition som vilat några år tas upp igen då Lars och Kerstin Bräckås i Bräcksta bjuder in till stugmöte den 24 januari kl 19.

Ett stugmöte innebär att kyrkan under mer informella former flyttar ut till någon av Tenstas byar. Det blir psalmsång, samtal om livets väsentligheter, gott fika och gemenskap.

Två möten till planeras under vårterminen. Det andra äger rum den 20 mars kl 19, då Tomas och Stina Blomqvist i Kumla bjuder in.

Alla är varmt välkomna!

Presenningsikoner

VERNISSAGE LÖRDAGEN DEN 18 FEBRUARI KL.14 I TENSTA KYRKA

Den 18 februari – 20 april kommer Tensta kyrka att prydas av verk – i guld och slitna presenningar – av prästen och konstnären Mats Hermansson. Han berättar här om sitt arbete:

I tio år arbetade jag som präst i Örebro, Nikolai församling. En av de saker som var mest inspirerande var att bereda plats för aktuell bildkonst i det gamla kyrkorummet mitt i Örebro. Under några år fick jag vara med att ordna konstutställningar i kyrkorummet. Verksamheten väckte stor uppmärksamhet både i massmedia och hos allmänhet. Sedan har jag arbetat 7 år på kyrkokansliet i Uppsala med Svenska kyrkans internationella arbete. Sedan snart fyra år är jag domprost i Visby.

Jag målar inte ikoner. Det känns angeläget att säga det tydligt. Jag är på tok för otrogen och experimentell i mitt målning för att platsa i ikonmålarnas skara.

Däremot är jag sedan min ungdom fascinerad av ikonmåleriet. Den östliga kyrkans rika bildspråk är inspirerande att ta spjörn emot. Jag tar till mig en del av det klassiska ikonmåleriets lagbundenhet men bearbetar det genom att bryta upp, utelämna, möblera om. Jag lånar lite här och där, vrider till det, lyfter fram detaljer och strävar mot det enkla. Syftet är att skapa en vacker bildbrygd med läkande och lugnande inverkan på människor.

Jag återanvänder presenningar från det militära eller sådana jag fått från hamnar eller av bönder. Det är slitet och lappat gammalt tyg som redan har en historia. Nu återanvänder jag textilierna i ett helt annat sammanhang. För mig är detta en bild av skapelsen som ett ständigt kretslopp – en bild av att varje människa kan komma igen, trots grad av slitenhet och trasighet.

Nytt rekord och ny tid för syföreningen

Foto: Mats Wilhelm

Inte bara julförsäljningen slår rekord. Så också syföreningens auktion i advent. Den inbringade 44 700 kr. Tack syföreningens medlemmar och alla som så frivilligt deltog i auktionen.

Den 26 januari träffas syföreningen i Sockenstugan igen efter juluppehållet. Nytt för i år är tidpunkten, som är 11–13.30.

Det handlar om känslor

Vårterminens torsdagskvällar på Trekanten i Vattholma kommer att bli känslöfyllda. Känslor är något vi delar. Alla vet hur det känns att vara arg, ledsen, glad etc, ändå är det ofta svårt för oss att uttrycka vad vi känner på ett bra sätt. Det kan till och med vara svårt för oss att känna vad vi känner, för vissa känslor kan ha varit förbjudna och felförklarade.

Vi kommer att ta upp grundkänslorna och även några mer komplexa känslor enligt vad som i kristen tradition har brukat kallas andefrukter respektive dödssynder. Vi tar upp dem i motsatspar, eftersom man kan säga att de är motpoler, som försätter varandra.

Känslor kallas ju också emotioner. De är energier som sätter oss i rörelse. Ibland överväldigar de oss: Det är då de blir farliga och kan leda till ”synd”, alltså misstag – ibland katastrofer. Förmår vi lyssna på

våra känslor och respektera dem, upplyser de oss om gott och ont och om vad vi behöver. Då kan vi reflektera över dem och de blir god kraft.

Nog behöver vi alla utveckla den konsten. Den här samtalsserien är tänkt som en sorts utvecklingscirkel för var och en som vill vidare med sig själv. Arne Wiig, som lett den uppskattade symbolkursen under hösten, kommer att fungera som inledare och samtalsledare också nu. Blir vi många delar vi in oss i mindre grupper, där det kan vara enklare att tala.

Vårens sista kväll har fått rubriken andlighet, något vi tolkar på rätt olika sätt. Då tar man med egna eller andras dikter enligt egen tolkning av ordet!

Varje kväll börjar med fika kl 19 och avslutas med enkel aftonbön kl 21. Välkomna någon, några eller alla gånger.

Gunilla Rödström

Döpta

4/11 Agnes Wallgren
26/11 Alma Fagerqvist
10/12 Olle Bräck

Vigda

3/12 Martin Witt och
Birgitta Svärd

Vårens program

- 19/1 Kärlek – Rädsla
- 9/2 Glädje – Sorg
- 1/3 Kyrkvecka: Vad ska lämnas, vad ska vara kvar? Om kyrkan som bärare av ett arv av tro och tankar. (Ev. blir det en kyrkkväll även den 16/2.)
- 15/3 Ilska – Frid
- 29/3 Skam/skamlöshet – Frihet/stolthet
- 12/4 Högmöd – Ödmjukhet
- 26/4 Avund – Förnöjsamhet
- 3/5 Andlighet. Poesiafton

Invigning av andaktsrummet

På kvällen den 1:a december invigdes andaktsrummet på Trekanten. Det lilla rummet hade fått väggarna målade av Åke Lagerström i en matt, vit färg. Golvet hade en ny, purpurfärgad matta. Två ikoner hade fått sin plats på en av väggarna och två vackra ljushållare av mässing flankerade rosettfönstret. Mitt emot fönstret fanns en nytillverkad applikation.

Ulla Fichtelius hade antagit utmaningen att utsmycka rummet och skapat en bild som heter ”Pärulan”. Den tillkom efter en dikt med samma namn som Ulla skrivit tidigare och som nu kommit fram ur byråådan.

Vi skulle få höra dikten, men kvällen började med en sång till gitarr av Per Malm. Efter lite cider och salta pinnar blev vi guidade runt en fotoutställning av Johanna Eriksson, som hängt upp några av sina bilder.

Sedan trängde vi ihop oss i själva andaktsrummet och lyssnade till bland andra Ulla, som läste dikter, och till flöjtmusik, som framfördes av Per Malm.

En önskan framkom att det ska bli fler liknande samlingar med musik och diktläsning i framtiden. Håll ögonen öppna efter inbjudan.

Gunnel Axelsson

Tavlan med de afrikanska djuren är en gåva från High Field församling i Harare, Lena församlings vänförsamling i Zimbabwe. Gunnel Axelsson hade den med sig hem efter sitt besök i Zimbabwe i augusti förr året. En påminnelse om det viktiga utbyte mellan våra två församlingar.

Paen Ren och hennes barn arbetar tillsammans på risfältet. Foto: Ratna Leak/IKON

Tuffa villkor för Kambodjas risodlare

Risodlaren Paen Ren från Kambodja har fem barn och en make att försörja. Hon går upp tidigt varje morgon och arbetar sju dagar i veckan. Ändå räcker inte maten till.

– Om det blir ris över efter middagen spar jag det så att barnen kan få lite till frukost. Men det händer inte särskilt ofta, säger hon.

Först klockan halv elva på förmiddagen får Paen Ren äta. Det blir ett glas vatten och en guavafrukt med lite salt till. Därefter fortsätter arbetet.

Genom Svenska kyrkans internationella arbete har hennes tre yngsta barn fått tillgång till grundskoleutbildning. Två gånger om året, när arbetet är som mest intensivt, får de ta ledigt från skolan för att hjälpa till på jordbruket, ungefär som äldre generationer i Sverige som fick ledigt från skolan i skördetider.

Ibland hjälper också hennes make till, bland annat med fiske och bearbetning av jorden. Men han är nästan döv och har psykiska problem, så Paen har huvudsvar för att försörja familjen.

Kött två gånger om året

Risskörderna från hennes en och en halv hektar stora risodling räcker för att mätta familjen i ungefär två månader. Resten av året försörjer de sig på egenodlade grönsaker

eller ris från andra bönder som de köper eller byter till sig. Kosten består också av krabbor och småfisk som finns i sjöar och dammar. Två gånger om året köper hon kyckling, fläsk eller kött: till nyår och till den årliga Pchum Ben festivalen, som firas till minne av släktingar som gått bort.

Men Paen Ren måste också arbeta på andra risodlingar i byn för att få ihop det ekonomiskt – ett arbete som ger två dollar om dagen. Dessutom får hennes 16-åriga dotter hjälpa till med försörjningen genom arbete på en risodling i en annan provins.

Kyrkans stöd

Genom Svenska kyrkans internationella arbete har Paen Rens livssituation förbättrats. Hon har försetts med vattenhink, yxa, åtta hönor, grönsaksfrön och en brunn. Dessutom har Paen fått utbildning i ris- och grönsaksodling, markvård, hönsuppfödning och inte minst mänskliga rättigheter. Och barnen får hjälp med skoluniform, böcker, pennor och annat skolmaterial. Utbildning för alla generationer skapar förutsättningar för en stabilare framtid på sikt.

– Visst har det blivit bättre, säger hon. Men för att vår livsmedelsituation ska förbättras skulle vi behöva mer odlingsbar mark. Då skulle jag känna mig tryggare inför framtiden.

Nästa år hoppas hon kunna bygga ett hönsbarnhus för att kunna föda upp fler kycklingar. Paen är full av konstruktiva idéer.

– Jag vill också bygga en kompost, latrin och handpump till brunnen. Och så ska jag försöka odla fler grönsaker!

Anna Jonasson

Svenska kyrkan i Kambodja:

Stöd till utveckling inom t ex skogsplantering, introduktion av nya grödor, latriner och hygienundervisning.

Stöd till återuppbyggnad av fördämningsdamm där invånarna själva bidrar till slussporten, både ekonomiskt och med eget arbete.

Skola för barn på landsbygden.

Start av bybanker där fattiga människor tillsammans kan spara pengar. Det som gemensamt sparats kan sedan lånas ut till enskilda, som får möjlighet att starta en egen verksamhet.

Fasteaktiviteter i pastoratet

Lena församling

Fastlagssöndagen, 19 februari

Kaffe med semla efter högmässan 11. Lotteriförsäljning.

Midfastosöndagen, 18 mars

Soppa, bröd och brödauktion samt tipspromenaden Livsloppet. Start vid sockenstugan efter högmässan. Målgång vid Trekanten. Söndagsskola för alla barn under predikan denna dag!

Jungfru Marie Bebådelsedag, 25 mars

Familjegudstjänsten i Lena kyrka kl 11. Efter gudstjänsten serveras våfflor i sockenstugan.

Ärentuna församling

Midfastosöndagen, 18 mars

I samband med gudstjänsten kommer det bli en brödauktion.

Palmsöndagen 1 april

I samband med gudstjänsterna i Storvreta och Ärentuna blir det blomskottsauktion.

Gemensamt för pastoratet

Jungfru Marie Bebådelsedag, 25 mars

Musikcafé i Storvreta kl 15.00

Alla intäkter går till Svenska kyrkans internationella arbete och årets fastekampanj.

BJUD NÅGON DU INTE KÄNNER PÅ LUNCH!

ALLT

för att utrota hungern

SMSa LUNCH till 72 950 så ger du 50 kronor i kampen mot hungern i världen.

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

Musiker och månadsgivare

– Månadsgivandet hjälper mig att dela med mig inte bara när media uppmärksammar en katastrof. Jag blir en del i kyrkans långsiktiga arbete för en bättre värld!

Så säger Helena, musiker i Vattholma, om varför hon ger via autogiro till Svenska kyrkans internationella arbete. Hon vill precis som alla andra, att så mycket som möjligt av gåvorna ska användas till kärnverksamheten. Månadsgivandet är därför hennes främsta alternativ eftersom administrationskostnaderna är lägst just för den typen av gåvor.

Månadsgåvan behöver inte vara stor. Sextio kronor räcker till mer än man tror.

– Vad får man för sextio kronor i Sverige? I Etiopien räcker det till rent vatten till hundra hushåll i Etiopien i en månad. Bättre investerade pengar än en gåva till Svenska kyrkans internationella arbete får man leta efter, menar Helena.

Bli månadsgivare!

- Enkelt sätt att ge
- Låga kostnader
- Vi kan arbeta långsiktigt

Du får en ängel!

Hur blir jag månadsgivare?

Fyll i autogiroaloken som följer med den här tidningen. Lägg den på lådan redan idag! Då blir du också en del av Svenska kyrkans långsiktiga arbete för en bättre värld, ofta bortom medias strålkastarljus.

Det här räcker gåvan till:

- 60 kr – rent vatten till hundra hushåll i Etiopien i en månad
- 100 kr – tio träd i Mauretanien
- 150 kr – tre fruktträdplantor i Brasilien
- 300 kr – en gris i Kambodja
- 500kr – skolgång för en förstaklassare i Uganda i ett år
- 655 kr – en solpanel till en by utan el i Indien
- 21 000 kr – en brunn med pump i Liberia inklusive utbildning

Fasta för medkänsla

Mina föräldrar fastade en sommar när jag var barn. De drack buljong och åt frukt i någon vecka eller så. Jag uppfattade att de ville rena kroppen, men kanske var syftet något helt annat.

Den kristna fastan pågår inte i en, utan sex veckor, ungefär från fettisdagen till söndagen före påsk varje år. Tänk att leva på buljong och frukt i hela sex veckor!

Förmodligen är det fler svenskar som fastar under den muslimska fastan, Ramadan, än under den kristna fastan. Motivet för såväl muslimer som för de kristna som trots allt fastar är detsamma: att genom kroppen

påminnas om den som inte har möjlighet att välja att avstå. Genom fasta och stillhet väcks vår medkänsla med den som är tvungen att hungra. Den vars medkänsla är väckt, vill dela med sig. Fasta, bön och delande hänger samman.

Kanske ska jag under årets fasta välja att avstå något som är viktigt för mig. Kanske kan jag välja fasta och stillhet för att på allvar känna med den som hungrar. Kanske delar jag då med mig lite extra av det jag kan avvara, till dem som arbetar för att utrota den ofrivilliga hungern i vår värld.

Helena Andersson Bromander

Foto: Henrik Grape. Henrik Grape arbetar på Svenska kyrkans kansli med klimatfrågor. Den som är intresserad av att ta del av fler reflektioner kring klimatmötet i Durban kan följa hans blogg "Faith and Climate" <http://faithandclimate.blogspot.com/>

"Vi har bara en jord att dela med varandra"

Anders Ölund, boende i Storvreta, deltog i klimatmötet i Durban. Han är aktiv i den internationella gruppen i Storvreta, och här får vi ta del av hans anteckningar från dagarna.

Axplock från Durban första veckan

Det är söndagmorgon i Luzaka. Jag har sovit som död hela natten efter fem dagar med klimatförhandlingar och side-events på International Conference Center i Durban. Jag är glad att jag varit där. Jag har fått ut mer än jag hade hoppats genom nätverkande i sakfrågor om jordbruk, skogsbruk och energi i en rad personliga samtal med experter, förhandlare, ministrar, parlamentsledamöter, folk från delegationer, ledare av NGO, kyrkoföreträdare, och personer från Kyrkornas världsråd och ACT:s nätverk och sekretariat i Geneve och runt om i världen.

När 10 000-tals människor möts finns det en stor samlad mänsklig erfarenhet av utvecklingsfrågor och livsfrågor från många länder, olika sektorer och skilda nivåer i samhället. Det är en spännande

utmaning att låta på förlåten, att öppna dörrar och föra dialog med folk på skilda nivåer om viktiga livsavgörande frågor. Mitt mål var framförallt att nätverka om hållbart jordbruk. I särskild gott minne av Durban har jag de långa samtalen med teol professor Mugambe från Nairobi, om obalansen i den ekonomiska världsordningen och negativa exempel om den mänskliga naturen från skrifter i bibeln som förklaringsmodell till det som sker idag inom världspolitiken.

Desmond Tuto

– *We have only one earth to share together. If we don't stop climate change, we in the south will perish, and we will wait for your on the other side.* Desmond Tuto höll ett mycket känslomässigt och inspirerat tal på Kings stadion 27 nov, då han värdade de rika länderna att bry sig om jordens framtid. "Om ni i de rika länderna inte löser klimatfrågan kommer vi syd att dö – men vi ska vänta på er på andra sidan! Underförstått: Ni ju kommer ju också att förgås..."

Kanada har indikerat att man vill dra sig ur Kyotoprotokollet, och dra sig ur redan

givna åtagande. Kyrkoledarna i Afrika med Desmond Toto i spetsen skrev då ett öppet brev till media i Kanada. "Ni hjälpte oss under apartheidtiden. Nu värdar vi till er att stå vid vår sidan när vi möter ett lika stort hot som apartheid." På ledarplats i en ledande kanadensisk tidning kom svaret: "Desmond Toto ska hålla käften...!"

– Hur går det med jordbördigheten i Malawi? frågar jag Malawis planeringsminister vid receptionen i stadshuset i Durban första kvällen. Jag vet att Malawi har subventionerat konstgödsel sen torkan och svälten 2005, trots att Världsbanken och IMF inte har det i sin policy. "Det är dyrt med konstgödsel", säger han. "Det är långa transportavstånd från hamnen Beira, 8000 långtradare per år med konstgödsel. Nu rekommenderar vi att bönderna ska använda en blandning av kogödsel och konstgödsel. Jorden behöver också organisk gödsel!"

– Ökad mullhalt i jorden i Tigray i norra Etiopien har mer än fördubblat skördarna. Det är t o m bättre än gödsling med konstgödsling, säger Sue Edwards från Institutet för Sustainable Development. Hon kom senare till Göteborg för att ta emot ett pris för hållbar utveckling.

– Rekommenderar Etiopien organic farming?” frågar jag Tewolde Berhane, som är Etiopiens miljöminister, gift med Sue Edwards. ”Ja, vi rekommenderar hållbart jordbruk, som bygger på användning av kreatursgödsel och kompost, men där jorden är näringsfattig, behöver vi också använda en del konstgödsel, säger Tewolde.

– Jag schemalägger plockning av körsbär några timmar om dan, tre dagar i veckan, säger en kvinna från Botswana. Jag träffade också henne vid receptionen i stadshuset. Hon leder en grupp kvinnor, som plockar maruloafruktur för oljeutvinning. Hon gödslar sina åkrar med hönsgödsel, som hon strör i raderna med hjälp av en plåtburk med hål i botten.

– Det är inte lönt att odla småskaligt längre, säger en sydafrikansk man i 65-årsåldern på flygplatsen i Durban. Han är expert på CCS (Carbon Capture and Storage). Här i Sydafrika har de flesta gett upp småskalig odling och flyttat till stan.

– Det förutsätter ju att det finns jobb i industri eller servicesektorn, säger jag. På Afrikas horn bor mer än 70–80 pro-

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

– från klimatomötet i Durban

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

Jordbruket viktigt

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

cent av befolkningen på landsbygden. De behöver få säkrare odlingsmetoder, som bättre klarar torka och klimatförändringar. Han undrar då om dessa inte kunde flytta från landsbygden och odla blommor för export i stället, eller flytta utomlands!

Ett samtal vid lunchbordet i Durban

– en bra illustration till den aktuella situationen i klimatförhandlingarna.

Jag har just ätit middag efter en varm och intensiv dag i Durban, snabb lunch på uteservering i skuggan av ett träd i 30-gradig värme. Frågade två män vid samma bord från Ugandas delegation vilka förväntningar man har i Durban. ”Att förlänga Kyoto-protokollet”, var det självklara svaret. ”Men om vi inte får med USA,” frågade jag. ”Då struntar vi i USA,” var det självklara svaret!

Vi pratade en stund om problemet med USA, Kanada, Ryssland och Japan, som inte vill delta i Kyoto-protokollet. Till slut sa mannen, som suttit tyst längst ut vid bordsändan. ”Det är mig ni pratar om! Det är vi i USA som är problemet.” Han var utsänd journalist från USA med uppdrag att göra dagliga intervjuer i Durban.

Nu var det ett bra läge för dagens intervju efter vårt samtal. Han intervjuade en av ugandierna, som berättade om klimatförändringar och dödsfall av hunger även i Uganda och nödvändigheten att bromsa klimatförändringen. Det behövs nog många röster från dem som drabbas för att omvända amerikanerna! Jag påminde mig orden från professor Mugambe från Kenya dagen innan: ”Det kräves tio plågor för Farao i Egypten innan han släppte Israels barn från slaveriet i Egypten.” Hur många extrema väderhändelser krävs det för att världen ska handla? Hur många miljoner behöver dö?

När jag klev upp från lunchbordet, lämnade jag plats för en grupp japaner. Jag frågade om de ville förlänga Kyoto-protokollet. Japanen jag frågade snörpte på munnen. Jag förstod att frågan inte var lämplig men stannade, upprepade frågan och väntade på svar: ”Om alla stora utsläppsländer, ’big emitters’ (dvs USA, Kina, Indien, Brasilien) är med i avtalet, då kanske vi också går med.” Men svaret satt långt inne, och illustrerar väl situationen i Durban.

Ett bibeläventyr

Detta är något av det roligaste jag vet, säger Ulla-Karin Zetterström, med sin härligt smittande entusiasm och glada energi. Att få vara ute i skolorna och berätta om det bibliska äventyret. Hela vägen från 1:a Mosebok till profetiorna i Uppenbarelseboken, bibelns allra sista bok.

Vattholma pastorat erbjuder alla mellanstadieklasser att få följa med på detta äventyr. Ulla-Karin och hennes kollega Gabriella Ersson har gått kurs hos Svenska Bibelsällskapet för att sedan kunna leda skolbarnen först genom Gamla Testamentet, och så småningom också Nya Testamentet. Kursen för Nya testamentet har de inte hunnit gå än, den löper över 3-4 dagar. Men vid första bästa tillfälle kommer de att göra det, för att få den kompetens som krävs för att leda undervisningen.

Bibeläventyret är ett projekt tänkt för skolundervisning och har tagits fram av Svenska Bibelsällskapet tillsammans med Svenska Kyrkan och de övriga kyrkorna. I berättandets form leds barnen igenom Bibelns alla böcker. Ifrån skapelsen i 1 Mosebok, genom de flesta av de kända bibliska berättelserna, till profetiorna om en ny Messias. I del två följs Jesus i evangelierna, liknelserna och undren och Paulus skeppsbrott mm.

Större projekt

– Vi har ju länge haft samlingar för förskolor och lågstadielever kring krubban. Vi har också erbjudit skolorna påskvandringar och det har varit populärt. Nu är det ett större projekt, som väl svarar mot vad som står i läroplanen för mellanstadiet. Vi går igenom bibeln med ett åskådligt material, och barnen får ett häfte, som de sedan kan ha som påminnelse av vad vi gått igenom.

Ulla-Karin beskriver, hur man i berättandets form leder eleverna igenom Bibelns böcker och berättelser. Med hjälp av rörelser, drama, nyckelord, rim och rap leker man in kunskaperna så att eleverna lätt ska kunna tillgodogöra sig fakta och funderingar. Gamla testamentet är uppdelat på tre 90-minuterspass med några dagars mellanrum. Och sedan blir det tre lika långa pass till för Nya testamentet längre fram.

Det går att genomföra Bibeläventyret som en heldag, men då blir det kan-

Ulla-Karin demonstrerar nyckelbilder till olika delar i äventyret. Dessa placeras ut i klassrummet under lektionen. Små bilder med samma motiv klistras barnen in i sitt häfte.

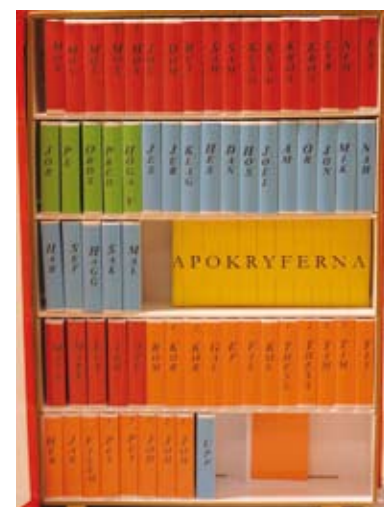
ske väl mycket för eleverna att komma ihåg. Med uppdelningen på tre tillfällen kan Ulla-Karin och Gabriella börja pass två och tre med en återblick och friska upp barnen minne med hjälp av de olika nyckelorden, ramsorna och rörelserna.

I ett ställ står alla bibelns böcker. Det är tomma fodral, som ledarna sedan har lagt små saker i, som ska illustrera det viktigaste innehållet i boken. En liten påse mannagryn t ex blir en påminnelse om hur Israels folk fick manna av Gud, för att klara sig igenom sin långa vandring genom öknen. Här får ledarna vara riktigt uppfinningsrika för att själva fylla alla böckerna med något, som påminner om bokens innehåll.

För alla mellanstadieskolor

Varje klass, som efterfrågar det, får besök av Ulla-Karin och Gabriella och detta har blivit mycket populärt i skolorna i Ärentuna. Man frågar efter dem och undrar: ”när kommer ni tillbaka?” Nu vill man vara med om äventyret genom Nya testamentet.

Barnen som deltar i Bibeläventyret får ett häfte. I det klistras de in bilder på nyckelorden, som ska hjälpa dem att komma ihåg vad de fått vara med om.

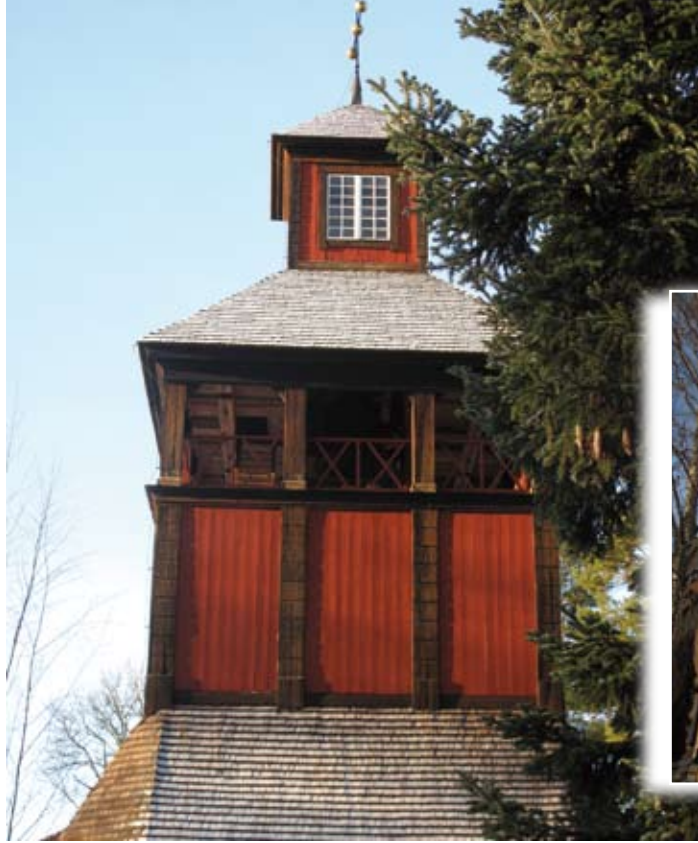

Bibelbäckerna med spännande innehåll.

– Detta är sååå roligt! Vi kommer så gärna till alla skolor i pastoratet, Vattholma och Skyttorp också, säger Ulla-Karin. Bara ring, så kommer vi!

Text och bild:
Ann-Christin Lindström Larsson

Tensta kyrkas klockstapel, t v, och Ärentuna kyrkas klockstapel, nedan. Här hänger Mäster Busses klockor.

Foto: Ann-Christin Lindström Larsson.

Mäster Busse och hans klockor.

Av de medeltida kyrkklockor som finns bevarade i vårt land, är det endast få som bär gjutarens namn. I Ärentuna och Tensta klockstaplar finns klockor av mäster Busse, som 2012 blir 500 år gamla. Man känner till ett tiotal kyrkklockor i Uppland som Mäster Busse har tillverkat.

Sannolikt kom Mäster Busse från Tyskland. Han var bosatt på Västerlångatan i Stockholm där han hade en verkstad och bostadshus. Han gifte sig 1511 med Anna, änka efter Olof Tavast, även han gjutare. Förmodligen fick mäster Busse överta både kontakter, verktyg och möjligen även anställda i samband med att deras äktenskap ingicks. Hans klockor har inga förebilder bland svenska senmedeltida klockor – men däremot bland danska. Klockan i Tensta är den största klockan som mäster Busse har gjutit. Av de ca 20 klockor som

man känner till, göts ca hälften om, kanske beroende på att de hade spruckit, rasat ner eller förstörts av bränder.

Man tror att båda kyrkornas klockor har framställts i samma gjutugn. På Tenstas klocka står orden: *I Herrens år 1512 göts denna klocka till ära åt Tensta kyrkas heliga skyddspatroner: S. Johannes, Birgitta, Erasmus och abbot David.*

Det finns två helgonbilder på Tenstas klocka; den ena föreställer S Erasmus och den andra Johannes Döparen. Bilderna på Mäster Busses klockor är kännetecknande för honom; de är lite grova och inte så konstnärligt utförda. Däremot är klockornas form och klang desto finare.

På Ärentunas klocka kan man läsa texten: *I Herrens år 1512 till Kristi och kyrkans skyddspatroners ära gjordes och göts detta ar-*

bete av Buss(e). Utfört på den tid då Ericus var pastor. Längre ner på klockan finner man orden: Maria är mitt namn.

På klockan finner vi två figurer in-gjutna: S. Leonard och en kvinnofigur som nog var tänkt att föreställa Maria – men som faktiskt föreställer S Dorotea. Vi finner även Dorotea i det Mariaskåp från 1400-talet som finns bevarat inne i kyrkan.

Klockjubileum

Mäster Busse var verksam främst i Uppland. Vi vet inte när och hur hans liv tog slut. Man antar att han dog omkring 1520 och det finns spekulationer om att han omkom i Stockholms blodbad. I Ärentuna kyrka firar vi 500-års jubileet den 25 mars och i Tensta kyrka den 27 maj.

VANDRA GENOM BIBELN är ett ekumeniskt arrangemang på Bibelns dag den 22 januari och anordnas av Ärentuna församling och Lyckebo kyrkan. Vandringen passar alla över 10 år men det kommer att finnas andra aktiviteter för de yngre barnen.

Vandra genom Bibeln är ett koncept, som sedan 1970-talet använts i bibelundervisning för studenter och vuxna i USA. Till Sverige kom seminariet i slutet av 1980-talet och har sedan på många håll erbjudits församlingar, bibelskolor, konfirmandgrupper m fl grupper. Nu har turen kommit till Vattholma pastorat.

Detta får du lära dig

Alla viktiga personer
Alla viktiga platser
All viktig kronologi
All viktig geografi
Alla viktiga förflyttningar
Nyckelord till alla bibelböckerna

Plats: Lyckebo kyrkan

Tider:
10.00 Start
11.30 Lunch
12.30 Pass 2
14.30 Fika
15.00 Pass 3
16.15 Pass 4
17.00 Slut.

Svenska kyrkan i Gränby centrum.

En dag i december åker jag, liksom många andra, till Gränby centrum. Den här dagen ska jag inte handla – jag ska istället möta kyrkans representant där; prästen Eva Noréus. Längst upp i köpcentrat finns en våning med det mesta för kropp och själ; tandläkare, gym, spa och samlingslokaler.

Gränby centrum är en arbetsplats för 1200 personer och har 7 miljoner besökare varje år. Den 25 augusti invigdes nya lokaler, efter ett gemensamt beslut i Uppsalas församlingar om att satsa på en verksamhet här. Svenska kyrkan har skapat möjlighet till möten, vila och samtal. Här finns Stillhetens rum, Rörelsens rum, Samtalets rum och Tystnadens rum. Utanför rummen ligger caféet.

–Det känns lite som att jobba i Utlandskyrkan”, säger Eva Noréus och skrattar! ”Kaffe och kanelbulle serveras i vårt café, och det finns goda möjligheter att sätta sig ner med besökare och samtala.”

Vad kan man göra i kyrkans lokaler i Gränby centrum? De har underbara fåtöljer där man kan lyssna på musik, ett meditationsrum där det finns en ledd meditationsgrupp varje vecka och en ny konstutställning varje månad. På lördagar kan man komma och lyssna till musik. I början av 2012 planerar man att starta en grupp med Helig dans. Gudstjänst firas inte här, utan då hänvisar man till församlingarnas kyrkor. Verksamheten drivs främst av ideella medarbetare, personer som fått möjlighet till Fas 2-arbete genom Arbetsförmedlingen eller arbetsutbildning genom Försäkringskassan. Dessa personer är anställda av Föreningsrådet. Eva är

Eva Noréus, präst i Gränby centrum.

den enda här som är anställd av Svenska kyrkan. Lokalerna har öppettid mellan kl 10–20 alla dagar (utom vissa storhelger), och präst finns tillgänglig under delar av dagen.

– Hur tänker människor om att kyrkan finns här, undrar jag lite nyfiket. Eva berättar att det har varit väldigt många positiva reaktioner. ”Äntligen har kyrkan kommit utanför sina murar”, sa en kvinna vid invigningen.

Vill du veta mer? Titta på deras facebook-sida: *Gränby centrum kyrkcaféet* – eller ta rulltrappan upp nästa gång du åker till Gränby!

Christina Engqvist

Musikfåtölj för den som vill koppla av.

Körer i pastoratet

(Kontaktuppgifter sidan 15)

Barnkörer

Skyttorp

Barnkören, 7–11 år.

Övar torsdagar kl 16.15–17 i Kyrkans hus.

Körledare: Pontus Adefjord.

Storvreta

Yngre barnkören åk 1-3

Övar torsdagar, 14–15., fika serveras från 13.30, i församlingssgården.

Äldre barnkören åk 4–6

Övar torsdagar, 15.30–16.30, fika serveras från 13.30, i församlingssgården.

Körledare: Margareta Ranudd.

Vattholma

Lena barnkör, 6 år–å 1.

Övar tisdagar, kl 15.15–15.45 i församlingssgården Trekanten.

Lena barnkör, åk 2–3.

Övar tisdagar, kl 16–16.30 i församlingssgården Trekanten.

Körledare: Susanne Näslund.

Blandade körer för vuxna

Kyrkokören i Tensta och Lena

Övar onsdagkvällar, kl 19–21 i församlingssgården Trekanten i Vattholma

Körledare: Janniz Jönsson

Ärentunakören

Övar onsdagar, kl 19 i församlingssgården i Storvreta.

Körledare: Margareta Ranudd

Adresser

Internet

E-post: vattholma.pastorat@svenskakyrkan.se

(De flesta anställda kan nås på ”fornamn.efternamn@svenskakyrkan.se”)

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/vattholma Webb-red: Lars-Erik Elebjörk, lars-erik.elebjork@svenskakyrkan.se

Församlingsexpeditionen

Ärentunavägen 3, 743 30 Storvreta

Kanslist Els-Marie Eriksson

tel: 36 62 10

fax: 36 66 40

Ekonomi och förvaltning

Kamrer Ulf Wallner

tel: 31 52 50

Ek.assistent Morgan Jonsson

tel: 31 44 85

Pastoratets plusgiro 10 20 10-6, bankgiro 189-2546

Präster

Kh Christina Engqvist

tel: 31 52 80, 0702-99 52 80

Km Gunilla Rödström

tel: 31 42 40, 0730-20 36 61

Km Johan Lautmann

tel: 35 20 61, 0702-83 09 33

Km Kristina Hognesius Lockner

tel: 31 45 01, 0703-14 50 44, kristina.lockner@svenskakyrkan.se

Ungdomsverksamheten

Fritidsledare Samuel Holmberg

tel: 36 68 80, 070-36 68 291

Ärentuna

Diakon Siv Rang Pettersson

tel: 36 65 59, 0705-85 13 58, siv.rang@svenskakyrkan.se

Förs.ped. Ulla-Karin Zetterström

tel: 31 50 24, 0702-16 64 84

Pedagog Ingrid Ivarsson

tel: 31 50 24, 076-203 62 62

Husmor Thérèse Lagerquist

tel: 36 62 10

Tensta

Emmeli Andersson

tel: 35 20 61

Pontus Adefjord

tel: 35 20 61

Kyrkans hus i Skyttorp,

tel: 35 20 61

Uggelbovägen 1, 743 94 Skyttorp

Sockenstugan i Tensta

tel: 37 90 45

Lena

Trekanten

tel: 35 07 09, fax 31 20 06

Bruksgårdarna 42, 743 50 Vattholma

Niclas Sand

tel: 35 07 09, 070-310 50 87

Susanne Näslund

tel: 35 07 09, 072-740 80 10

Kyrkomusiker

Tensta/Lena:

Janniz Jönsson

tel: 36 62 10

Ärentuna:

Margareta Ranudd

tel: 31 41 26, 0705-84 44 84

Kyrkvaktare

Tensta: Cecilia Johansson

tel: 0702-10 90 12

Lena: Johan Mattsson

tel: 35 08 91, 0709-42 85 04

Ärentuna: Roger Sundevall

tel: 36 74 67, 0708-95 94 67

Kyrkorådens ordföranden

Tensta: Ulla Moberg

tel: 37 92 08

Lena: Ann-Christin Lindström Larsson

tel: 12 84 79, 070-663 23 52, anki@lindstrom.be

Ärentuna: Mats W Pettersson

tel: 31 51 53, 0703-29 53 04

Kyrkonämnden

Ordf: Gunnar Edqvist

tel: 31 50 21

Detta händer i våra kyrkor

ÄRENTUNA FÖRSAMLING

SÖNDAG 22 JANUARI

3:e sönd e Trettondedagen

10.00–17.00 Bibelns dag. Sammanlyst till Lyckebo kyrkan. Bibeläventyret.

18.00 Musikgudstjänst. Ärentuna.

ONSDAG 25 JANUARI

18.30 Mässa. Storvreta.

SÖNDAG 29 JANUARI

4:e sönd e Trettondedagen

11.00 Högmässa. Storvreta

15.00 Musikcafé. Mats Wilhelm visar naturbilder och musicerat tillsammans med Gudrun och Johan Rosén.

ONSDAG 1 FEBRUARI

18.30 Taizébön. Storvreta

SÖNDAG 5 FEBRUARI

Kyndelmässodagen

11.00 Familjegudstjänst med bibelutdelning. Barnkören. Storvreta.

ONSDAG 8 FEBRUARI

18.30 Mässa. Storvreta.

SÖNDAG 12 FEBRUARI

Sexagesima

11.00 Högmässa med söndagsskola. Storvreta.

14.00 Familjegudstjänst. Pulkaåkning och korvgrillning. Ärentuna.

ONSDAG 15 FEBRUARI

18.30 Taizébön. Storvreta

SÖNDAG 19 FEBRUARI

Fastlagssöndagen

11.00 Högmässa. Storvreta.

ONSDAG 22 FEBRUARI

18.30 Askonsdagsmässa. Storvreta.

SÖNDAG 26 FEBRUARI

1:a sönd i fastan

11.00 Familjegudstjänst. Barnkören. Storvreta.

15.00 Musikcafé. Dan Hagelberg, trubadur.

ONSDAG 29 FEBRUARI

18.30 Taizébön. Storvreta

SÖNDAG 4 MARS

2:a sönd i fastan

11.00 Högmässa. Storvreta.

ONSDAG 7 MARS

18.30 Mässa. Storvreta.

SÖNDAG 11 MARS

3:a sönd i fastan

11.00 Gudstjänst. Vernissage med bibliska figurer.

ONSDAG 14 MARS

18.30 Taizébön. Storvreta

SÖNDAG 18 MARS

Midfastosöndagen

11.00 Högmässa med söndagsskola. Storvreta. Fairtradediplomering av församlingen. Brödauktion.

16.00 Musikgudstjänst. Radbandet.

Ärentuna.

ONSDAG 21 MARS

18.30 Mässa. Storvreta.

SÖNDAG 25 MARS

Jungfru Marie Bebådelsedag

11.00 Kyrkmässa med klockjubileum. Kyrkokören. Ärentuna.

15.00 Musikcafé. Radbandet.

ONSDAG 28 MARS

18.30 Taizébön. Storvreta

LENA FÖRSAMLING

SÖNDAG 22 JANUARI

3:e sönd e Trettondedagen

11.00 Gudstjänst.

SÖNDAG 29 JANUARI

4:e sönd e Trettondedagen

11.00 Högmässa.

SÖNDAG 5 FEBRUARI

Kyndelmässodagen

18.00 Mässa med musik.

SÖNDAG 12 FEBRUARI

Sexagesima

11.00 Familjegudstjänst.

SÖNDAG 19 FEBRUARI

Fastlagssöndagen

11.00 Högmässa. Kyrkokören.

SÖNDAG 26 FEBRUARI

1:a sönd i fastan

11.00 Psalmgudstjänst. Rolf Larsson. Trekanten.

SÖNDAG 4 MARS

2:a sönd i fastan

11.00 Familjegudstjänst.

SÖNDAG 11 MARS

3:a sönd i fastan

18.00 Sinnesromässa.

SÖNDAG 18 MARS

Midfastosöndagen

11.00 Högmässa.

SÖNDAG 25 MARS

Jungfru Marie Bebådelsedag

11.00 Familjegudstjänst.

TENSTA FÖRSAMLING

SÖNDAG 22 JANUARI

3:e sönd e Trettondedagen

9.30 Högmässa.

SÖNDAG 29 JANUARI

4:e sönd e Trettondedagen

9.30 Gudstjänst, kyrksöndag.

SÖNDAG 5 FEBRUARI

Kyndelmässodagen

14.00 Familjegudstjänst. Skyttorp.

SÖNDAG 12 FEBRUARI

Sexagesima

9.30 Gudstjänst.

LÖRDAG 18 FEBRUARI

14.00 Vernissage med Mats Hermansson.

SÖNDAG 19 FEBRUARI

Fastlagssöndagen

9.30 Högmässa med ikoner. Kyrkokören.

ONSDAG 22 FEBRUARI

18.00 Askonsdagsmässa.

SÖNDAG 26 FEBRUARI

1:a sönd i fastan

9.30 Högmässa.

SÖNDAG 4 MARS

2:a sönd i fastan

14.00 Familjegudstjänst. Skyttorp.

SÖNDAG 11 MARS

3:a sönd i fastan

9.30 Gudstjänst.

SÖNDAG 18 MARS

Midfastosöndagen

9.30 Högmässa, kyrksöndag.

SÖNDAG 25 MARS

Jungfru Marie Bebådelsedag

9.30. Högmässa

Se också predikoturerna i UNT
och på www.svenskakyrkan.se/vattholma

